

Sram, ranljivost in avtentičnost v psihoterapevtskem odnosu

16. Študijski dnevi SKZP
Rogla, 31. maj – 2. junij 2019

Prijava

Petek, 31. maj: 8.30–10.00

Sobota, 1. junij: 8.00–9.00

Program srečanja

Plenarna predavanja, delavnice, prikazi primerov in okrogle mize bodo potekale v obliki formalnega poučevanja, žive demonstracije, diskusije in spoznavanja različnih konceptov dela posameznih psihoterapevtskih pristopov.

Slovenska krovna
zveza za psihoterapijo

NACIONALNA ORGANIZACIJA - NAO
EVROPSKE ZVEZE ZA PSIHOTERAPIJO - EAP

**Pozdravni govor,
10.00 - 10.30**

Tomaž Flajs, predsednik SKZP, geštalt terapevt (ECP, dipl. GPTI, cert. GATLA), in **dr. Tamara Trobentar**, predsednica programskega odbora, integrativna psihoterapevtka (IIPA, EAIP, EAP, SDP)

**Plenarno predavanje,
10.30 - 12.30**

Tomaž Flajs
Sram, ranljivost in avtentičnost v psihoterapevtskem odnosu

Tematika sramu je bila v psihoterapiji dolgo časa spregledana. Na podoben način lahko psihoterapevti prezremo klientov in tudi svoj sram, kar ima zaviralen učinek na psihoterapevtski proces. V predavanju se bom zato posvetil vprašanju prepoznavanja in razumevanja sramu, njegovi fenomenologiji ter povezavi s specifičnimi težavami in duševnimi motnjami. Pristop k psihoterapevtskemu delu s sramom bom osvetlil z vidika geštalt terapije, kjer je poseben poudarek na odnosu med terapevtom in klientom kot odnosu med realnima osebamama, ki vključuje ranljivost obeh. Poseben izziv za psihoterapevta je v tem kontekstu njegova sposobnost in pripravljenost biti avtentičen na način, ki je spontan ter obenem vključuje klinično presojo.

Tomaž Flajs je geštalt psihoterapevt z evropsko diplomu iz psihoterapije, ki jo podeljuje Evropska zveza za psihoterapijo (EAP), in redni član Evropske zveze za geštalt terapijo (EAGT). Iz geštalt psihoterapije je diplomiral na britanskem inštitutu GPTI in je nosilec certifikata strokovnosti inštituta GATLA iz Los Angelesa, kjer tudi sodeluje kot asistent na mednarodnih poletnih delavnicah inštituta. Je predsednik Slovenske krovne zveze za psihoterapijo SKZP. Kot psihoterapevt ima dolgoletne izkušnje dela s posamezniki, pari in skupinami. Poleg tega je tudi supervizor in edukator geštalt psihoterapije. Svojo dejavnost izvaja v okviru GITA Inštituta za geštaltsko terapijo v Ljubljani, ki ga je ustanovil skupaj z dr. Rudijem Kotnikom in Bogdanom Žoržem. Geštalt terapijo poučuje tudi v tujini kot gost inštitutov v Avstriji, Gruziji, Nemčiji, Rusiji, na Kitajskem in na Hrvaškem.

V okviru GITE poleg psihoterapije, supervizije in edukacije izvaja tudi druge programe za osebno in profesionalno rast. Njegov avtorski program Zgoščenska geštalta uspešno poteka že od leta 2006. Posebno področje njegovega delovanja je tematika moških, o čemer je pisal tudi v članku Moški in sram. Njegovi članki Uporaba metafor v geštalt terapiji, Politične dimenzije psihoterapije in Poslednji sprehod so bili objavljeni v Slovenski reviji za psihoterapijo Kairos.

**Kosilo,
12.30 - 14.30**

**Delavnice,
14.30 - 16.30**

1. Tomaž Flajs
Delo s sramom v geštalt psihoterapiji - Delavnica

Cilj delavnice je usmeriti pozornost na tematiko sramu v okviru psihoterapevtske obravnave. Sram je v terapiji pogosto prezrt, vendar lahko pomembno vpliva na dinamiko odnosa med terapevtom in klientom. Prav tako je v jedru mnogih psiholoških težav. Na delavnici se bomo na način izkustvenega učenja poglobili v vprašanji: Kako prepoznati sram? Kaj naj bi kot psihoterapevti vedeli o sramu? Poseben poudarek bo na delu s sramom z vidika geštalt psihoterapije (oz. natančneje – ene od možnih geštalt terapevtskih perspektiv).

Tomaž Flajs, geštalt psihoterapija, prof. franc. in angl., EDP, dipl. GPTI, cert. GATLA, cert. EAGT, geštalt psihoterapevt, SLOGES. Kot psihoterapevt imam dolgoletne izkušnje dela s posamezniki, pari in skupinami. Geštalt terapijo poučujem tudi v tujini kot gost inštitutov v Avstriji, Gruziji, Nemčiji, Rusiji, na Kitajskem in na Hrvaškem. V okviru inštituta GITA poleg psihoterapije, supervizije in edukacije izvajam tudi druge programe za osebno in profesionalno rast. Posebno področje mojega delovanja je tematika moških, o čemer sem pisal tudi v članku Moški in sram.

2. Mateja Vilfan **Sram in samopoškodovanje** - Predavanje

Samopoškodbeno vedenje je tema, o kateri težko spregovorimo in se najpogosteje pojavlja v obdobju mladostništva. Meja, ko mladostnik začne s samopoškodovanjem, se iz leta v leto znižuje. Trenutna povprečna starost je 11 let, opažamo pa tudi trend vse pogostejšega pojava tega vedenja pri odraslih osebah. Osebe, ki se samopoškodujejo, so mojstri v skrivanju svojih poškodb in obenem zelo iznajdljivi pri razlagi oziroma pojasnjevanju svojega vedenja ali videza. V veliki večini je to posledica sramu zaradi samopoškodovanja, strahu pred obsojanjem. To pomeni, da okolje zelo težko prepozna prisotnost tovrstnega vedenja in nima možnosti, da se odzove na stisko posameznika.

Na predavanju bomo pregledali osnovne karakteristike samopoškodbenega vedenja in oseb, ki se samopoškodujejo. Posebno pozornost bomo posvetili vlogi svetovalnega delavca oziroma terapevta in načinu dela, ki omogoča, da se v svetovalnem ali terapevtskem odnosu soustvarja prostor za sram, ranljivost in avtentičnost obeh, zlasti pri delu s še posebej ranljivimi družbenimi skupinami.

Mateja Vilfan, *geštalt izkustvena družinska terapija in psihoterapija; univ. dipl. socialna delavka, Sloges. Imam 11 let izkušenj svetovalnega dela z mladimi, ki se samopoškodujejo, ter izvajanja strokovnih seminarjev, delavnic na temo samopoškodovanja, samomorilnosti in tveganih vedenj mladih. Svetovalno delo s posamezniki in družino izvajam tudi v društvu Legebitra, kjer sem strokovna vodja programa Svetovanje in samopomoč za istospolno usmerjene.*

3. Dr. Urša Pogačar **Avtentičnost v psihoanalitični psihoterapiji** - Predavanje z diskusijo

Avtentičnost, empatija in brezpogojno sprejemanje so trije atributi, ki so po Rogersovem mnenju potrebni za uspešen psihoterapevtski odnos; vprašanje pa je, na kaj se nanaša pojem avtentičnosti v psihoanalitični psihoterapiji.

Bržkone je tisto, kar nam pride na misel v povezavi z avtentičnostjo v psihoanalitični psihoterapiji, koncept abstinence oziroma nevtralne države psihoanalitika. Znano je, da naj bi psihoanalitik v nevtralni državi vztrajal zato, da bi s svojo osebnostjo čim manj vplival na potek psihoterapevtskega procesa. V prispevku se ukvarjamo s tem, ali se pojma avtentičnosti in abstinence države psihoterapevta v psihoanalitični psihoterapiji izključujeta ali dopolnjujeta ter kaj vse na to vpliva. Domnevamo, da je avtentičnost, ki jo psihoanalitik prinaša v odnos s pacientom, nekaj, kar je njegovi osebnosti že lastno in si mu za to ni treba posebej prizadevati. Razglabljamo tudi o tem, da so elementi, ki pripomorejo k avtentičnosti, prirojeni in pridobljeni. Gotovo se psihoanalitični psihoterapevti pri svojem delu velikokrat ukvarjamo z vprašanjem, do kod iti s svojo avtentičnostjo, da bomo še vedno ostali v abstinence državi. In hkrati, koliko avtentičnosti je dobro vnesti v psihoterapevtski odnos, da bo res doprinesla v psihoterapevtskemu procesu.

Predpostavljamo še, da obstaja možnost, da bi psihoterapevt z napačno razumljeno avtentično naravnostjo pacientu škodoval namesto pomagal.

Urša Pogačar, *psihoanalitična psihoterapevtka, dr. medicinskih znanosti, SKZP, EZZPS, SDSA. O psihoterapiji sem se najprej izobraževala v programu podiplomskega študija, ki ga organizirata Medicinska fakulteta in Psihiatrična klinika v Ljubljani. Nadaljevala sem specialistični študij psihoanalitične psihoterapije na Fakulteti za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani, kjer sem diplomirala in pridobila naziv psihoanalitična psihoterapevtka. Psihoterapevtsko prakso opravljam v svojem prostoru v Ljubljani. Sicer sem pred opravljenim specialističnim študijem iz psihoterapije doktorirala na Medicinski fakulteti v Ljubljani in pridobila naziv doktorica znanosti s področja medicinskih ved. Moje delo se seveda navezuje na vse tri teme, ki so aktualne na letošnjih 16. študijskih dnevih, najbolj pa me zanima tema avtentičnosti, ki me postavlja pred lastna prevpraševanja pri mojem vsakdanjem delu s pacienti.*

4. Maja Gostič in Ognjen Radivojević Sram družbe ali družba sramu? - Delavnica

Občutek sramu poznamo vsi. Močan vzgib, da bi se najraje pogreznil v zemljo, skrtil pred svetom in radovednimi pogledi, ki pozorno spremljajo vsak tvoj gib. Vse oči so uprte vate. Kaj pričakujejo od mene? Kako se moram vesti? Ne vem, ne znam. Sram začutimo šele v stiku z drugimi ljudmi, zaradi česar je pojmovan kot socialno čustvo, ki pomembno vpliva na naš občutek pripadnosti in povezanosti. S tega vidika je lahko načrtno povzročanje sramu pripadnikom določene manjšine (npr. priseljencem, beguncem, skupnosti LGBTQ) globoko prikrit mehanizem družbenega nadzora in izključevanja. Družba s posrednimi (npr. reklamna sporočila) in tudi neposrednimi (npr. fizično nasilje) oblikami asimilacije pritiska na posameznika, da se prilagodi normam večine. Z vidika pozicije moči večine gre lahko tudi bolj za podtalne, nezavedne mehanizme obrambe pred doživljanjem lastnega sramu. Namesto da bi se z njim sami soočili, ga raje prenesemo na druge, »drugačne«, manjvredne. Na tak način lahko družba tiho prezira ali gnusno zavrača homoseksualno usmerjene, begunce, Rome ipd.

Strah pred sramom nas lahko čez čas ohromi in poglobi našo notranjo osamo v neoliberalističnem duhu individualizma, nesprejemanja in odtujenosti. Družba od svojih pripadnikov zahteva konstantno prilagajanje, pri čemer pozablja stopiti v perspektivo družbeno odri-njenih skupin, npr. beguncev. S seboj namreč nosijo travmatične izkušnje iz preteklosti, ki jim lahko otežujejo prilagajanje in učenje v novi, neznani, nepredvidljivi življenjski situaciji. Pristen stik s sočlovekom se začne v želji čim bolj razumeti njegovo življenjsko situacijo, njegove resnične potrebe in njegovo »zunanjo« pozicijo v novem okolju. Potrebno je zavedanje relativnosti: da v stiku z različnimi ljudmi zmeraj izhajamo iz lastnih vrednot, prepričan-j, norm, ki imajo izjemno močan vpliv na oblikovanje podobe drugih ljudi, ki jo ustvarjamo pri sebi. Namen delavnice bo pogledati sramu globoko v oči drugega, ob čemer bo ključno simuliranje občutkov, ki jih lahko doživlja begunec. Iskreno zavedanje svoje ranljivosti in razvijanje sočutja v odnosu sta pomembna dela terapevtove avtentičnosti, ki mu pomagata pri učenju medkulturne komunikacije. Skozi različne igre se bomo dotikali lastnih doživljanj, poskušali obuti čevlje drugega in v njih pogumno stopiti korak naprej.

Maja Gostič, mag. psih., specializantka TA, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije, ZRC SAZU. Je mlada raziskovalka in asistentka na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije, ZRC SAZU. V svoji doktorski disertaciji se posveča konceptu intimnosti v zvezah na daljavo v družbah pozne moderne. Na IPSI je zaključila napredni trening transakcijske analize TA-202, trening čuječnosti in 1. stopnjo EMDR. V popoldanskem času individualno dela s klienti v zasebni praksi v Ljubljani, vodi trening asertivnosti na društvu Altra in je članica delovne skupine za begunce pod okriljem SKZP.

Ognjen Radivojević, dipl. zgod., aktivist, Slovenska filantropija. Končal je študij zgodovine in je aktivni član Slovenske filantropije, kjer vodi program integracije beguncev v slovensko družbo. Kot človek, ki je večkrat spreminjal življenjsko okolje, se zanima za procese migracij in posebej za težave, povezane z integracijo priseljencev. Ob delovanju v nevladnih organizacijah je izvajal več projektov, pri katerih je povezoval področje kulture in umetnosti z najbolj marginaliziranimi skupinami v družbi, npr. Gledališče senc – kulturna socializacija ranljivih, Graditi javno(st), Kultura gostoljubnosti – Gostoljubnost kulture.

5. Tjaša Bertonselj in Simona Mikec

Ko se te dotakne zgodba ranjenega otroka - Delavnica

Večletno delo na področju nalog za zaščito družine te kot posameznika pogosto postavi v situacijo, ko moraš odgovoriti na vprašanje, kako zmoreš, kako lahko opravljaš tako delo, ali lahko mirno spiš in predvsem, kako se lahko dan za dnem ukvarjaš s tako zahtevnimi zgodbami. Zgodbe ranjenih otrok na centru za socialno delo so zgodbe ogroženih otrok, ki so se zaradi različnih življenjskih situacij znašli v kolesju države in kot črke v naših papirjih pristali na naših delovnih mizah. V delavnici pa želiva izpostaviti predvsem vidik, ki je pogosto spregledan, in sicer, kako je, ko se te taka zgodba dotakne kot človeka, ko se znajde v tvojih mislih in srcu.

Na podlagi praktičnega primera bova v delavnici predstavili, kako strokovni delavci prepoznavamo dotike zgodb ranjenih otrok, se jih učimo ozaveščati in si pomagati. Kako v tem procesu pomaga znanje psihoterapije, supervizije, intervizije in medkolegialna podpora. Ko razmišlja o ranljivosti, jo razumeva kot sočutje, odpornost, varnost, strategijo. V teoretični osnovi bova z udeleženci delavnice osredotočeni tudi na rane, ki so povezane z našimi izkušnjami odnosov in njihovim doživljanjem, kajti ti določajo načine, kako se v stresnih situacijah odzivamo in kako iščemo varnost. Teoretična osnova bo temeljila na teoriji navezanosti.

Soočanje z ranljivostjo pri delu z ogroženimi družinami je pravzaprav način, kako strokovni delavec ravna z bližino, potrebami in ranjenostjo v odnosih, to pa se je oblikovalo v naših primarnih odnosih.

Simona Mikec, *sistemska družinska psihoterapevtka, univ. dipl. ped., Center za socialno delo Ljubljana, je zaključila izobraževanje iz sistemske psihoterapije, trenutno pa zaključuje še študij propedeutike, tako da bo lahko potem zaprosila za Evropsko diplomu iz psihoterapije. V svoje delo na centru za socialno delo uspešno vključuje psihoterapevska znanja in veščine. Je strokovnjakinja s področja zaščite ogroženih otrok, pri svojem delu razvija in implementira inovativne metode dela. Je tudi večletna tutorica študentom psihoterapije na SFU Ljubljana.*

Tjaša Bertonselj, *spec. sistemske družinske psihoterapije, univ. dipl. soc. del., Center za socialno delo Ljubljana, je v zaključni fazi izobraževanja iz sistemske psihoterapije in pod supervizijo že 6 let izvaja psihoterapijo. Njena posebna nadarjenost se kaže na področju psihoterapije otrok in mladostnikov. Odkar se je nedavno zaposlila na centru za socialno delo, plodno vključuje psihoterapevska znanja in veščine v socialno delo. V vseh dosedanjih zaposlitvah je v obstoječe socialnovarstvene programe uvedla metode dela, prilagojene otrokom in mladostnikom, ter obravnavo družine kot celote.*

**Odmor s kavo
in čajem,
16.30 - 17.00**

**Plenarno predavanje,
17.00 - 19.00**

**Barbara Fitzgerald
Ranljivost, sram in obramba pred intimnostjo: terapevtske perspektive**

Na tem predavanju bo Barbara Fitzgerald, irska psihoanalitičarka in psihoterapevtka, reflektirala raziskovanja in možnosti razumevanja temeljnih kompleksnosti in dinamike, prisotne v terapevtskih odnosih ob naših srečanjih z odraslimi z globokimi izkušnjami sramu in ranljivosti. Osredotočala se bo na klinične manifestacije, ki izhajajo iz tega fenomena, s posebnim poudarkom na narcistični predstavitvi in na tem, kako lahko na produktiven način obravnavamo kompleksna klinična vprašanja, ki se v tem procesu pojavijo.

S pomočjo kliničnih vinjet/primerov bo Barbara predstavila inovativen okvir razumevanja občutljivosti oziroma »druge kože«, prisotne pri teh krhkih predstavitev, ter se posvetila načinu naslovitve in osmiselitve te dinamike v okviru psihoterapevtskega settinga, tako da se lahko radikalna resnica tega, kar je, ubesedi.

Barbara Fitzgerald, psihoanalitična psihoterapevtka, je akreditirana psihoanalitičarka, psihoterapevtka, družinska in učna terapevtka ter supervizorka z zasebno psihoterapevtsko prakso v Dublinu. Je diplomantka Trinity Collegea v Dublinu in ustanovna članica Evropske konfederacije psihoanalitičnih psihoterapij (ECPP), njena pretekla predsednica (2012–2016) in aktualna članica njenega upravnega odbora. Je mednarodna izvedenka za psihoanalizo v Odboru za učne standarde pri Evropski zvezi za psihoterapijo (EAP), članica Uredniškega odbora Mednarodnega zbornika za psihoterapijo (IJP) in njegova recenzentka. V preteklosti je predsedovala Irskemu svetu za psihoterapijo (ICP) in njegovi psihoanalitični sekciji.

**Večerja,
19.00 - 21.00**

**Večer kreativnosti
in plesa, 21.00**

za vse udeležence 16.
Študijskih dnevov in goste

Čas za maske ali brez njih – ranljivo in avtentično

Vse udeležence vabimo, da se odprete ranljivosti in se prepustite svojim ustvarjalnim potencialom ter zavzamete oder s svojo kreativno točko – pevsko, plesno, glasbeno, gledališko... (želena predhodna prijava).

Avtentična disko zabava z didžejem za vse udeležence 16. Študijskih dnevov in goste

7.15 - 8.00

Ksenija Zor
45 minut za čuječnost

Čuječnost je prisotnost v tukaj in zdaj, je zavedanje sebe, telesa, svojih misli, okolice, zvokov. Je vadba, ki nam pomaga, da v polnosti spet začutimo sebe. Na jutranji vadbi bomo tako opazovali, kako se počutimo v danem trenutku, zaznavali, kaj se dogaja znotraj in okrog nas, ter se pripravili na dan pred nami.

Ksenija Zor, ekonomistka in komunikologinja, specializantka TA, svetovalka in voditeljica seminarjev pri Familylab Slovenija, učiteljica čuječnosti. Izobraževala in usposabljala se je na področjih komunikacijskih veščin, psihologije, joge in čuječnosti. V svoji zasebni praksi izvaja psihoterapijo in svetovanje za posameznike ter EMDR. S čuječnostjo se je pred leti srečala na delavnicah in usposabljanju za voditeljico pri Marie Kronquist iz Danske. Je članica Društva za razvijanje čuječnosti. Vodi delavnice čuječnosti za skupine odraslih posameznikov in pedagoške kolektive.

Zajtrk,
8.00 - 9.00

Plenarno predavanje,
9.00 - 11.00

Dr. Matej Černigoj
Koliko ranljivosti pokazati?

V odnosu s svojimi klienti smo kot soraziskovalci ali terapevti nujno udeleženi kot celotne osebnosti. Ne moremo se zares skriti za pristop, v okviru katerega delujemo, ali za tehniko, ki jo uporabljamo. V konkretnem odnosu oziroma situaciji se bo oboje izrazilo skozi prizmo naše osebnosti in bo še najbolj obarvano z njenimi nepredelanimi vsebinami, ki predstavljajo področja naše ranljivosti. Po drugi strani pa smo v tem odnosu tudi nosilci določene vloge, ki – kot vsaka družbena vloga – nekatera vedenja zahteva in spodbuja, druga dopušča, tretjih pa ne prenese. Zagovarjal bom tezo, da izkazovanje lastne ranljivosti, sploh tistih njenih najobčutljivejših področij, ki jih zaznamuje sram, za našo vlogo ni primerno. Klient namreč v osnovi ne išče enakovrednega prijatelja, ki bo z njim delil lastno intimo, ampak stabilno zunanjo točko opazovanja, ki je sam pri sebi glede določenih vsebin ni sposoben vzpostaviti in jo v odnosu z nami postopoma ponotranja. Rešitev seveda ni v zavzetju poze popolnosti in vsevednosti, saj v njej ni prostora za empatijo. Naučiti se moramo razlikovati med avtentičnostjo navznoter in avtentičnostjo navzven ter razumeti, da sta neločljivo povezani, čeprav nikakor enaki. Bolj ko smo sami sebi transparentni, odgovorneje se lahko odločamo, kaj izraziti navzven in česa ne, kar nam omogoča bolj avtentično odigrati svojo družbeno vlogo.

Matej Černigoj je univerzitetni diplomirani psiholog z doktoratom s področja socialne psihologije in predavatelj na SFU Ljubljana. V okviru lastnega podjetja »Biti – udejanjanje celovitosti« razvija teorijo in prakso raziskovalnega pogovarjanja ter meditacije preproste prisotnosti.

Odmor s kavo in
čajem, 11.00 - 11.30

**Delavnice,
11.30 - 13.00**

1. Barbara Fitzgerald
Inhibition and Creativity in the Therapeutic Space (Inhibicija in ustvarjalnost v psihoterapevtskem prostoru) - *Delavnica (delavnica bo potekala v angleškem jeziku)*

Barbara bo udeležencem z veseljem ponudila priložnost aktivnejšega vključevanja v teme, ki bodo prisotne na predhodnem predavanju, z reflektivno in izkustveno obravnavo. Črpajoč iz palete različnih tradicij – s psihoanalitične, integrativne ter somatske perspektive – bo spodbujala udeležence in udeleženke k aktivni udeležbi in vključitvi v evokativen in poživljajoč proces.

Z Barbaro bomo raziskovali:

- dialoške in nezavedne procese, ki lahko v psihoterapevtskem odnosu vodijo do slepe ulice in odpora;
- zaviralne in ustvarjalne polarnosti v terapevtu/-ki;
- sram in krivdo;
- udeleženci/-ke bodo povabljeni k refleksiji tega, kar v njih vznikna ob raziskovanju lastnega odnosa do ranljivosti in sramu ter ob iskanju radikalne resnice. Kaj nas vabi k nadaljevanju?

Spregovorili bomo o tem, kaj daje moč, veččino in življenje našemu kliničnemu delu, ter o negovanju naših domiselnih in ustvarjalnih kapacitet, ki nam kot psihoterapevtom in analitikom omogočajo prožnost v naših praksah.

2. Aleksandra Schuller
Paradoks avtentičnosti: o teoriji in praksi Avtentičnega gibanja
- Predavanje z delovno prezentacijo

Avtentično gibanje (AG) je ime enega izmed osrednjih pristopov v sodobni plesno-gibalni (psiho)terapiji, ki je zaradi svojih izhodišč v Jungovi tehniki aktivna imaginacija znan tudi kot gibanje v globini, gibalna oblika aktivne imaginacije oziroma gibalna imaginacija. Prispevek se ukvarja s paradoksom avtentičnega, kot se kaže v teoriji in praksi AG oziroma že v samem poimenovanju te discipline.

Za AG je značilna neusmerjajoča in nepresojajoča prisotnost zunanje priče (terapevta) gibalni sekvenci klienta: oba akterja diade AG (imenovana gibalec in priča) se neizogibno srečujeta z (ne)znanim in z ranljivo razprtostjo za vse, kar se lahko izkusi/udejanji/ozavešči v procesu gibanja ali mirovanja. Praksa Avtentičnega gibanja nas metaforično in dejansko sooča z vprašanjem, ali sploh obstaja gibanje, ki ni (ne)predvidljivo avtentičen izraz gibalčevega doživljanja v danem trenutku. AG na to odgovarja z refleksijo neposredne izkušnje protislovja, s katerim se srečamo, ko nekaj poskusimo opredeliti kot avtentično, pa tudi z razmislekom o paradoksnih naravi vseh fenomenov, vsega v vsem/vseh.

Udeleženci bodo povabljeni k osebni izkušnji Avtentičnega gibanja v mali skupini gibalcev in prič, ki ji bo sledilo tudi pričevanje, za AG značilna oblika ubesedovanja/refleksije utelešenega vedenja/kinestetičnega izkustva.

Sodelujoče prosimo, da se predstavitve udeležijo v udobnih oblačilih, ki omogočajo kar najbolj svobodno gibanje. Gibali se bomo v nogavicah ali bosih. S seboj prinesete tudi par belih risalnih listov in suhe barvice ali voščenske.

Dr. Aleksandra Schuller, ustanovna članica in predsednica Združenja plesno-gibalnih terapevtov Slovenije, je magistrica pomoči z umetnostjo, specializirana za jungovski pristop Avtentično gibanje (Authentic Movement) in Ustvarjalno supervizijo (Creative Supervision). V zasebni praksi se osredotoča na individualno/skupinsko umetnostnoterapevtsko delo z odraslimi in transmodalitetno/transprofesionalno Ustvarjalno supervizijo, delno pa je zaposlena kot visokošolska učiteljica Univerze na Primorskem. Vsem oblikam njenega strokovnega delovanja je skupno (samo)raziskovanje s pomočjo umetnostnih izraznih sredstev in izkustvo/razumevanje ustvarjalnega procesa kot utelešene/udejanjene prakse refleksije.

3. Ana Grego Stojović **Delo s sramom na skupinski terapiji**

- Izkustvena delavnica

V skupinski terapiji bi za sram lahko načrtovali poseben sedež v krožni postavitvi – skupaj z zavistjo in ljubosumjem je namreč pogosto prisoten »gost« na seansah. Nelagodje, ki ga sram prinaša s seboj, terapevt in drugi člani skupine najpogosteje spodbudijo popolnoma nehoti in nezavedno. Klienta tako lahko vodijo v doživljanje sramu prijaznost, prevelika pozornost, vpletenost ali ustrežljivost, ki jo izraža psihoterapevt ali član skupine; lahko je to nespretno oblikovano vprašanje ali pripomba, ki jo klient razume kot vrednostno sodbo, itd. Dodatni sprožilni dejavniki, ob katerih klienti doživljajo sram, so psihoterapevtovo vodenje skupine, osebna zgodovina klientov, nejasen ali nestabilen okvir, zaznan neenak status članov v skupini, konflikti v skupini in neustrezna skupinska dinamika. Klienti v soočanju s svojim sramom niso osamljeni. Zaradi intenzivnosti aktivacije nezavednih procesov v skupini ima lahko poleg klientov svojo izkušnjo sramu tudi psihoterapevt (in kasneje preko paralelnega procesa morda tudi njegov supervizor). Zdi se torej, da je sram neizogibna individualna in kolektivna izkušnja na skupinski terapiji.

V skupinski terapiji želimo sram in z njim povezano nelagodje uporabiti kot del konstruktivnega procesa predelave informacij: krhek del sebe, ki se ob sramu čuti nemočnega, nesprejetega in nevrednega, klienti kot pomemben del zgodbe o svoji preteklosti spoštljivo integrirajo in kasneje vidijo kot koristnega.

Na izkustveni delavnici se bomo posvetili raziskovanju načinov, ki nam pomagajo sočutno delati s sramom v settingu skupinske psihoterapije.

Ana Grego Stojović, univerzitetna diplomirana psihologinja, integrativna psihoterapevtka (IIPA, EAIP), supervizorka v treningu. Kot »ljubezenska migrantka« je vrsto let živel in delala v svoji zasebni praksi za individualno in skupinsko psihoterapijo v Črni gori, zadnji dve leti na Slovaškem. V svoji praksi se pogosto srečuje s klienti, ki prihajajo iz različnih kulturoloških ozadij in geografskih območij, in z njimi raziskuje tematike identitete, pripadanja, nomadstva, življenjskih sprememb. Prav ta povečana »mobilnost« in z njo povezani fenomeni (upanje in pričakovanja, odnos do asimilacije v novem okolju, čustveni odziv na spremembe) nas v današnjem svetu pomembno zaznamujejo in identitetno oblikujejo – naše kliente v psihoterapiji in nas kot psihoterapevte.

4. Tanja Krist in Alenka Somensary **Sram in bolezni, ki jih lahko vidimo**

- Delavnica

Avtorici bosta teoretično povezali sram z razvojnimi fazami otroka. Podrobneje bosta raziskali vprašanje vplivanja bolezni, ki jih lahko vidimo, na pojavnost sramu v fazi otrokovega razvoja in v odrasli dobi. Predstavili bosta primer otroka s posebnimi potrebami in njegove izzive v stikih z družbo. Posebno pozornost bosta namenili temu, kako se otrok sooča s sramom. Raziskovali bosta tudi, kako se s sramom sooča njegova družina ter kako bolezen vpliva na njihovo doživljanje. Prav tako bosta predstavili primer bolnika s kožnimi boleznimi ter vplive bolezni na njegovo doživljanje bivanja v družbi in njegove bližnje.

Povabili vas bosta k aktivni udeležbi in raziskovanju vašega odnosa do oseb s posebnimi potrebami in bolnikov s kožnimi boleznimi ter vas spodbudili k raziskovanju lastnega odnosa do tistih bolezni, s katerimi se srečujete sami ali vaši bližnji in ki vplivajo na zunanjo podobo.

Tanja Krist, je certificirana psihoterapevka TA in prof. športne vzgoje ter dela v zasebni praksi v Naklem. Pri svojem delu povezuje znanje, ki si ga je pridobila na Fakulteti za šport, na programu propedevitike Univerze Sigmunda Freuda in študiju transakcijske analize. Svoje znanje aktivno povezuje. Zanima jo pred vsem psihosomatika ter na splošno povezanost med telesom in psiho. Je aktivna v ozaveščanju družbe o problematiki soočanja bolnikov s kožnimi boleznimi. Raziskuje, kako bolniki doživljajo svojo bolezen in kako bolezen vpliva na njihovo psihološko zdravje.

Alenka Somensary, je psihologinja in specializantka TA-psihoterapije. Psihoterapevsko delo opravlja v zasebni praksi v Ljubljani. Pri tem temeljito izkorišča tudi znanje, ki ga je pridobila v okviru svojega dela v zdravstvu, kasneje v CUDV Draga in zdaj v Zavodu Janeza Levca, kjer je zaposlena in kjer uporabnikom, njihovim staršem in zaposlenim nudi podporo preko svetovanja in izvajanja delavnic. Pri psihoterapevskem delu pa jo zanimajo tudi prilagoditvene motnje, odzivi na stres in povezanost s čustvi.

5. Nataša Prelesnik Korošič

Modrice na duši: Ranljivost skupine (žrtev nasilja), ranljivost (klienta) v skupini, ranljivost (terapevta) pred skupino

- Prikaz primera

V prispevku bodo predstavljene izkušnje vodenja svetovalne skupine za ženske, žrtve nasilja v družini, v času njihovega bivanja v varni hiši. Prikazana bo dinamika nasilnega odnosa oziroma t. i. krog nasilja. Prav doživljanje občutka ranljivosti in sramu ponuja izhodišče odgovora na vprašanje, zakaj ženska ne odide iz nasilnega odnosa oziroma zakaj odide tako pozno, po številnih »modricah na duši in telesu«. Pot okrevanja je pogosto dolga, izid pa ni vedno gotov. Na podlagi paradigme integrativne terapije (v nadaljevanju IT) bo prikazano, kako se ranljivost žensk odraža na vseh petih stebrih identitete (steber telesnosti in čustvovanja, steber socialne mreže, steber dela, dosežkov in prostega časa, steber materialne varnosti, steber vrednot). Pot zdravljenja, podpore in preseganja vloge žrtve vključuje različne oblike intervencij, ki jih lahko v okviru IT razdelimo na področja telesne terapije, psihoterapije, onoterapije, socioterapije in ekoterapije. V prispevku bodo prikazane nekatere izmed njih. Temeljno antropološko in terapevtsko gledanje na človeka v integrativni terapiji namreč je, da je človek telo, duša in duh, bitje v socialnem in ekološkem kontekstu in kontinuumu.

Kot pomemben faktor uspešnosti terapije se tudi v kontekstu institucionalnega dela kaže terapevtski odnos, vključno z ranljivostjo in avtentičnostjo terapevta/zaposlenih. Ključna pa je tudi vloga socialnega konteksta in s tem povezanih sistemskih rešitev ali ovir na poti zmanjševanja posledic nasilja v družini.

Nataša Prelesnik Korošič, je terapevka (SDP, EDP) integrativne terapije po Petzoldu. Je strokovna vodja varne hiše za ženske in otroke, žrtve nasilja v družini. Izvaja individualno in skupinsko svetovanje za ženske in otroke ter preventivne delavnice za mladostnike.

Kosilo, 13.00 - 14.30

Panel, 14.30 - 16.30 Polilog – meje in mostovi

Na primeru prizadevanj za zakonsko ureditev psihoterapije lahko opazujemo komunikacijo med pomembnimi skupinami na tem področju. Gre za priložnost za zahtevno večstransko komunikacijo – polilog, ki terja, da sogovornikom sploh priznamo »status sogovornika« in da shajamo z »drugostjo drugega«. Tematika vključuje tudi obče teme, s katerimi se psihoterapevti ukvarjajo pri delu s klienti, ter je naravnana k informacijsko zasičenemu okolju kot eni izmed značilnosti sodobne družbe. Vse to predstavlja strokovne in osebne izzive, ki jih želimo obravnavati. Zato bomo s priznanimi psihoterapevti spregovorili o rabah in zlorabah meja med psihoterapevti ter o zmožnostih za graditev mostov.

Dr. Robert Masten je izredni profesor za področje klinične psihologije, zaposlen na Oddelku za psihologijo FF UL. Je specialist psihološkega svetovanja in psihoterapevt, izobrazbo pa je pridobil v okviru Evropske akademije za psihosocialno zdravje (Europäische Akademie für Psychosoziale Gesundheit Düsseldorf). Je član Delovne skupine za normativno ureditev psihoterapije pri Ministrstvu za zdravje.

Odmor s kavo in čajem, 16.30 - 17.00

Plenarno predavanje, 17.00 - 19.00

**Dr. Mark Widdowson
Delo z globokim sramom**

V predavanju bo Mark predstavil modele, s katerimi si pomagamo razumeti sram in njegovo povezavo s celo vrsto psiholoških motenj in težav. Pri tem bo črpal iz širokega razpona terapevtskih pristopov in dal napotke, kako lahko globoki sram učinkovito obravnavamo s psihoterapijo.

Dr. Mark Widdowson, PhD, MSc, ECP, TSTA®, je docent za predmet Svetovanje in psihoterapija na Univerzi Salford v Manchestru (Združeno kraljestvo). Kot član Sveta za psihoterapijo Združenega kraljestva ima ob akademskem delu tudi zasebno prakso za posameznike in za pare v središču Manchestra. Je avtor knjig *Transactional Analysis: 100 Key Points and Techniques* ter *Transactional Analysis for Depression: A Step-by-Step Treatment Manual*. Deli sta izšli pri založbi Routledge. Ob tem tudi aktivno raziskuje. Leta 2014 je prejel Srebrno priznanje EATE. Leta 2017 pa mu je ITAA podelila priznanje za raziskovalne prispevke na področju z dokazi podprte transakcijske analize.

**Skupna večerja,
21.00 - 22.00**

**Družabni večer
glasbe in plesa,
22.00**

za vse udeležence 16.
Študijskih dnevov in goste

Anja Hrastovšek z bandom

Pevka Anja Hrastovšek, je absolventka študija džezovskega petja na deželnem konservatoriju v Celovcu. Redno nastopa s svojo pop zasedbo Soul, jazz in jaz, ki je po devetih letih že stalnica slovenskih odrov in zabav. Je pa tudi članica priznane vokalne zasedbe Jazzva, s katero se letos odpravljajo na zborovsko Evrovizijo na Švedsko, kjer bodo predstavljali barve Slovenije. Tokrat jo bomo slišali, kot vedno z odličnimi glasbenimi kolegi, v džezovskem kvartetu, ki se bo v teh barvah igral z znanimi pop napevi.

Anja Hrastovšek	- vokal
Nejc Škofic	- klaviature
Nikola Matošič	- bas
Borut Rampih	- bobni

7.15 – 8.00**Ksenija Zor**
45 minut za čuječnost

Čuječnost je prisotnost v tukaj in zdaj, je zavedanje sebe, telesa, svojih misli, okolice, zvokov. Je vadba, ki nam pomaga, da v polnosti spet začutimo sebe. Na jutranji vadbi bomo tako opazovali, kako se počutimo v danem trenutku, zaznavali, kaj se dogaja znotraj in okrog nas, ter se pripravili na dan pred nami.

Ksenija Zor, ekonomistka in komunikologinja, specializantka TA, svetovalka in voditeljica seminarjev pri Familylab Slovenija, učiteljica čuječnosti. Izobraževala in usposabljala se je na področjih komunikacijskih veščin, psihologije, joge in čuječnosti. V svoji zasebni praksi izvaja psihoterapijo in svetovanje za posameznike ter EMDR. S čuječnostjo se je pred leti srečala na delavnicah in usposabljanju za voditeljico pri Marie Kronquist iz Danske. Je članica Društva za razvijanje čuječnosti. Vodi delavnice čuječnosti za skupine odraslih posameznikov in pedagoške kolektive.

Zajtrk,
8.00 - 9.00

Delavnice,
9.00 - 10.30

1. Dr. Mark Widdowson
Techniques for overcoming shame (Tehnike premagovanja sramu)
- Delavnica (delavnica bo potekala v angleškem jeziku)

Udeležencem delavnice bo dana priložnost, da raziščejo, kako lahko človek na različne načine obvlada globoki sram.

2. Dr. Tina Rahne Mandelj, dr. Rachel Novšak in doc. dr. Barbara Simonič
Doživljanje svoje ranljivosti pri delu s klienti v relacijski družinski terapiji
- Prikaz primera z diskusijo

Relacijsko usmerjene terapije izhajajo iz zavedanja, da je vzpostavljanje in ohranjanje odnosa med terapevtom in klientom tisto osnovno medosebno polje, ki zdravi in ki sistemu omogoča spremembo. Odnose lahko oblikujemo in se zanje kot terapevti odločamo na več ravneh, tudi glede tega, koliko sebe in svoje odprtosti ter pripravljenosti za srečanje damo vanje. Ob močnem terapevtskem procesu, ki se dogaja in nosi potencial za spremembo, smo vanj vzajemno vpeti ter zato hkrati odvisni od svojega pristnega in iskrenega odziva iz trenutka v trenutek, obenem pa tudi izpostavljeni morebitnemu drugačnemu odzivu ali ogroženosti s strani drugega. Tu kot terapevti pridemo do negotovosti, strahu in sramu ob vpetosti v odnos, torej do lastne čustvene ranljivosti, kot jo doživimo ob iskanju stika in odzivih na/od klienta. Poznavanje sedanjega trenutka v terapiji, paralelnih procesov, projekcijske identifikacije, medosebne regulacije čutenj in potrebnosti prepoznavanja in sobivanja v vzajemnem afektu nas v naši terapevtski praksi vodi k večji odgovornosti za vzajemno odprtost, subtilno prepoznavanje procesov in reparacijo zdrsov glede stika v odnosu. Ta nas najprej preseneti in ogrozi, nato pa nam daje uvid in material, da lahko procese zdržimo, ubesedimo in varneje stopamo v odnose z drugim(i).

V prispevku bodo predstavljene izkušnje ob kliničnem delu s klienti, pri čemer bo fokus na doživljanju lastnih napak oz. zdrsov pri oblikovanju in vzdrževanju terapevtskega prostora ter ključnih trenutkov v procesu terapije zaradi srečevanja terapevta z lastno ranljivostjo.

Dr. Tina Rahne Mandelj, je zakonska in družinska terapevtka in supervizorka na Zakonskem in družinskem inštitutu Novo mesto ter na Zavodu Punčica v Domžalah, predavateljica na SFU Ljubljana. Ima 20 let izkušenj pri delu z ranljivimi skupinami, družinami in posamezniki. Glavne teme njenega znanstvenoraziskovalnega dela so dojetanje in dostop do ranljivosti v odnosih, regulacija strahu in sramu v družini, mladi starši in razvoj partnerstva ter procesi transformacije iz ranjenosti v ranljivost v odnosu do sebe in drugih.

Dr. Rachel Novšak, je zakonska in družinska terapevtka in supervizorka na Zavodu Namen v Ljubljani, kjer svoje delo opravlja že 12 let. Glavne teme njenega znanstvenoraziskovalnega in strokovnega dela so spremembe v terapevtskem procesu, transformacija terapevtskega odnosa in razvoj občutka varnosti v medosebnih odnosih, ranljivost, sram ter uporaba igre in igrivosti v terapevtskem odnosu kot podpora terapevtskim spremembam.

Izr. prof. dr. Barbara Simonič, je zakonska in družinska terapevtka in supervizorka, ki deluje v okviru Frančiškanskega družinskega inštituta od leta 2004 dalje. Na Teološki fakulteti je predavateljica na drugostopenjskem magistrskem študiju Zakonski in družinski študiji v Ljubljani in Mariboru. Empatija in različne dimenzije medsebojnih odnosov in duhovnosti so glavna tema njenega znanstvenoraziskovalnega in strokovnega dela. Barbara Simonič je avtorica monografije *Empatija – moč sočutja v medosebnih odnosih*, prav tako pa avtorica in soavtorica več znanstvenih in strokovnih prispevkov ter predavateljica na domačih in tujih znanstvenih in strokovnih srečanjih.

Že objavljeno: Simonič, B., Rahne Mandelj, T., in Novšak, R. (2016) Vulnerability as the vitality of therapeutic process. V: *The arts of time: relational psychoanalysis and forms of vitality in clinical process* (str. 36). Rim: IARPP, junij 2016.

3. Miran Možina in Maja Gal Štromar **Ranljivost in avtentičnost: stičišča med psihoterapijo in gledališčem ter literaturo** - Delavnica

Na delavnici se bomo ob vodstvu psihoterapevta in igralka ter pisateljice, ki bosta poskušala dati dober zgled za dialog med psihoterapijo in umetnostjo, teoretično in izkustveno lotili naslednjih vprašanj: Kako lahko psihoterapevt raziskuje lastno ranljivost in razvija avtentičnost s pomočjo gledališča in literature? Kaj pomeni biti avtentičen oziroma uresničevati sebe kot ranljivo bitje v sodobnih družbah, v katerih nas nosi daleč stran od bivanja po človeški meri in po meri narave, katere del smo? Kako je mogoče v zaostrenih družbenih okoliščinah zaradi rastoče neenakosti biti in ostajati avtentičen na tak način, da to spodbuja tudi odpor in upor proti megatrendom poplitvitve naših življenj na različnih ravneh: intelektualni, duhovni in politični? Kako preko razkrivanja človeške ranljivosti in smrtnosti razvijati oblike avtentičnosti, ki ne bodo zašle v egocentrizem, temveč nas bodo povezovala s temami in pokrajinami, ki so širše od nas?

Z narativnega vidika tako psihoterapija kot umetnost danes stojita pred velikim izzivom: kako v psihoterapevtskem in umetniškem dialogu razvijati subtilnejše jezike in govorce, ki nas lahko ponovno vpnejo v ekologijo onkraj jaza?

V teoretičnem delu delavnice bodo prikazana konceptualna stičišča med psihoterapijo in literaturo v zvezi s pristnostjo, ki segajo od antike preko renesanse in razsvetljenstva do današnjih dni in ki so lahko psihoterapevtom v pomoč pri raziskovanju sramu in ranljivosti. V praktičnem delu pa bomo izvedli nekaj vaj, ki jih igralci uporabljajo za samoraziskovanje in opazovanje lastne ranljivosti ter spodbujanje avtentične ustvarjalnosti.

Udeležence delavnice prosimo, naj bodo v udobnih oblačilih (trenirke, hlače, udobne majice, športni copati).

Mag. Miran Možina, *sistemski psihoterapevt, dr. med., psihiater in psihoterapevt, Fakulteta za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani (SFU Ljubljana)*. Je vodja izobraževanja iz sistemske psihoterapije na SFU Ljubljana. V Psihoterapevtski ambulanti SFU Ljubljana, kjer dela kot psihiater, psihoterapevt in supervizor, se stalno srečuje s problematiko sramu in ranljivosti.

Maja Gal Štromar, *je vsestranska umetnica. Igralka, pesnica in pisateljica, prevajalka, gledališka pedagoginja in režiserka. Študirala je romanistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani ter igro na Mednarodni šoli za gledališče Jacquesa Lecoqa v Parizu. Odigrala je 87 vlog, od tega 33 filmskih. Izdala je 13 avtorskih knjig – Goga 66000, Na predpomlad mi reci ti, Že češnječas, Boginja z zamudo-Dea in ritardo, Amigdalino srce, Lju.beznica ali Svetloba po dekretu, Misli name, ko ti je lepo, Potaknjenci, 7 kg do sreče, Črkolandija, monodramo Alma Ajka, dobrodelno pravljico Anina Zvezdica in roman Ženska drugje (nominiran za kresnika 2018). Piše tudi za radio in gledališče.*

4. Dr. Sara Jerebic **Ranljivost in avtentičnost v psihoterapevtskem odnosu z otroki v relacijski družinski terapiji**

- Delavnica

Relacijska družinska terapija razume družino kot sistem, v katerem so družinski člani medsebojno povezani in vplivajo drug na drugega. Otrokovo vedenje razume kot odziv na sistemske potrebe, zato je za zagotavljanje sistemskih sprememb pomembno, da so v terapijo poleg odraslih vključeni tudi otroci. Če za odrasle in starejše otroke velja, da podpora v obliki pogovora v psihoterapiji lahko olajša stisko, pa to ne zadostuje za zagotavljanje pomoči mlajšim otrokom in otrokom, ki odraščajo v disfunkcionalnem družinskem okolju. Ti otroci imajo lahko težave pri čustvenem procesiranju. Kar se jim zgodi slabega, prevzamejo nase in krivijo sebe. Ker še ne znajo kognitivno ločiti, kaj je glede njih samih res in kaj ne, imajo lahko napačna prepričanja o sebi. Otroci, ki čustev ne (z)morejo izraziti, se ne počutijo dobro in težko vzpostavijo stik z drugimi, to pa se lahko kaže v vedenjskih, čustvenih in nepojasnjenih zdravstvenih težavah. Da bi lahko navezali stik z drugimi in izrazili blokirana čustva, pa najprej potrebujejo podporo psihoterapevta. Ta s svojo ranljivostjo, empatično držo in avtentičnostjo daje izkušnjo odnosa, ki bo za otroka drugačna in mu bo omogočila izkušnjo varnosti. To pa bo psihoterapevt lahko zagotovil najprej preko stika z lastnim notranjim otokom. Na izkustveni delavnici bodo udeleženci preko različnih ustvarjalnih načinov lahko raziskali ranljivost in avtentičnost. Pridobljeno praktično znanje jim bo v pomoč pri osebni rasti, obenem pa ga bodo lahko uporabili v svoji klinični praksi.

Dr. Sara Jerebic, je doktorirala iz zakonske in družinske terapije na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Kot asistentka sodeluje na magistrskem programu Zakonski in družinski študiji in pri izpopolnjevalnem programu Zakonska in družinska terapija, kjer poučuje terapevtsko obravnavo otrok in mladostnikov. Klinično delo opravlja na Družinskem inštitutu Bližina. Je članica Združenja zakonskih in družinskih terapevtov Slovenije, ki ji je podelilo nazive zakonska in družinska terapevtka, supervizorka in učiteljica. V soavtorstvu je izdala knjigo *Bližina osrečuje* (2017) in objavila poglavje v znanstveni monografiji z naslovom *Terapevtska obravnavo otrok v relacijski družinski terapiji* (2015).

5. Aleksandra Schuller
(Ne)gotovost uvida in udejanjena/utelešena umetnost refleksije
- Predstavitve supervizijskega pristopa in delovna prezentacija

Včasih se zdi, da se v refleksiji svoje strokovne prakse najbolj zanašamo na miselno analizo neke supervizijske teme oziroma vprašanja. Senčni vidik tovrstnega in nedvomno tudi kulturno pogojenega razumevanja refleksije je, da nas lahko zadržuje znotraj okvirov znanega, postavi pred skušnjavo predvidljivega in preuranjenega sklepanja ter omeji možnosti uvidov v kompleksnost obravnavane teme.

Prispevek predstavi Ustvarjalno supervizijo, transmodalitetni in transprofesionalni supervizijski pristop, katerega posebnost in (ne)gotovost je, da se v njem kar najbolj enakovredno prepletajo t. i. utelešeni/udejanjeni načini refleksije in miselna (avto)refleksija/analiza.

Ustvarjalna supervizija poudarja mnogoplastnost in večperspektivnost: uvidi v različne vidike supervizijskega gradiva se dogajajo skozi dopuščanje, da se obravnavana tema najprej utelesi oziroma udejanji; šele potem nastopi miselna analiza tega, kar se je izrazilo v procesu ustvarjalnega raziskovanja. To je celovit supervizijski pristop, ki se razlikuje od občasne uporabe t.i. kreativnih tehnik v primarno pogovornih oblikah supervizije.

Ustvarjalno-refleksivni proces poteka v obliki dejavnosti, kot so risanje, pisanje, raziskovanje preko zvoka in telesa/gibanja, pripovedovanje zgodb in igra vlog, ter s pomočjo različnih projekcijskih in konkretizacijskih tehnik: uvidi vznikajo, če nam v tem procesu uspe ohraniti pozicijo nevédenja in osredotočenost na to, kar se hkrati ustvarja in razkriva pred nami.

Del predstavitve bo tudi demonstracija nekaterih metod Ustvarjalne supervizije. Udeleženci naj s seboj prinesejo risalne liste in komplet suhih barvic, voščenk ali flomastrov.

Dr. Aleksandra Schuller – predstavitve avtorice v sobotnem razporedu delavnic

Odmor s kavo in čajem, 10.30 - 11.00

**Okrogla miza,
11.00 - 13.00**

Psihoterapevtski odnos v perspektivi psihoterapevtskih modalitet

Namen okrogle mize je obravnavati psihoterapevtskega odnosa skozi perspektivo različnih psihoterapevtskih modalitet, kako različne psih. šole »vstopajo« v psihoterapevtski odnos, kako ga definirajo, kakšne so po njihovem sestavine dobrega psihoterapevtskega odnosa, kako se razvija v teku psihoterapevtskega procesa in kako ta prispeva h klientovemu izboljšanju stanja oz. napredku. O tem in drugih pomembnih komponentah psihoterapevtskega odnosa kot enega ključnih aspektov dobrega izida v psihoterapiji bo tekla beseda z izbranimi predstavniki okrogle mize, sledila pa bo odprta diskusija z udeleženci.

Moderatorica: dr. Tamara Trobentar, *doktorica psihologije, integrativna psihoterapevtka (IIPA, EAIP, ECP, SDP), Brainspotting supervizorka in učiteljica v procesu, soustanoviteljica Brainspotting Slovenia – Inštituta za izobraževanje, raziskovanje in psihoterapijo travme. Je članica društva SINTA, Mednarodne zveze za integrativno psihoterapijo, Evropske zveze za integrativno psihoterapijo in Evropske zveze za psihoterapijo.*

Gostje okrogle mize – predstavniki različnih psihoterapevtskih modalitet: **Tomaž Flajs** (geštalt terapija), **Slavica Ravnik** (transakcijska analiza), **Aleksander Lavrini** (psihoanalitična psihoterapija), **dr. Romana Kress** (transpersonalna psihoterapija), **Miran Možina** (sistemska terapija) in **Ana Grego Stojović** (integrativna relacijska psihoterapija).

**Skupni zaključek s podelitvijo certifikatov društvom
– članom SKZP, ob 13.00**
